

PROGRAM
PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZY
CZTEROLETNIEGO LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W STANISŁAWOWIE PIERWSZYM

Z oddziałem trzyletnim

ROK SZKOLNY
2019/2020

Spis treści

1.	PODSTAWA PRAWNA.....	3
2.	WPROWADZENIE.....	4
3.	OGÓLNE CELE WYCHOWAWCZE.....	4
4.	SZCZEGÓLWE CELE WYCHOWAWCZE	4
5.	MODEL ABSOLWENTA	9
6.	DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.....	10
7.	DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOLE	11

1. PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
8. Statut Liceum Ogólnokształcącego w Stanisławowie Pierwszym.
9. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
10. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
11. Konwencja Praw Dziecka

2. Wprowadzenie

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to odpowiednie działanie mające na celu wspomaganie prawidłowego rozwoju człowieka, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących i wspierających. To proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne, pomoc potrzebna młodemu człowiekowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia. Towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

3. Ogólne cele wychowawcze

Misją Szkoły jest wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Ważnym dla Szkoły celem jest wykształcenie ucznia samodzielnego, poszukującego i otwartego na wiedzę, aktywnego do udziału w życiu kulturalnym, społecznym, obywatelskim, zawodowym. Istotne jest wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

W wychowaniu Szkoła opiera się na współdziałaniu nauczycieli i rodziców, którzy posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Zadaniem nauczycieli jest aktywne wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania.

4. Szczegółowe cele wychowawcze

W pracy wychowawczej Szkoła stawia nacisk na:

Rozwój intelektualno-emocjonalny:

- kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się,
- rozpoznanie i rozwijanie zainteresowań, zdolności i talentów uczniów,

- organizowanie i udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wdrażanie uczniów do samokształcenia,
- propagowanie zajęć pozalekcyjnych, olimpiad i konkursów przedmiotowych,
- podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie znaczenia edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych,
- rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- ćwiczenie umiejętności wystąpień publicznych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- rozwijanie zdolności samooceny: samoakceptacji i samokrytycyzmu,
- kształcenie zdolności samokontroli, opanowania ekspresji własnych uczuć i emocji,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- poprawa frekwencji na zajęciach lekcyjnych,
- uwrażliwianie na kulturę języka i kulturalne zachowanie.

Sposób osiągnięcia celów:

- zachęcanie do uczestnictwa w olimpiadach, konkursach przedmiotowych
- prowadzenie kół przedmiotowych czy kół zainteresowań
- prowadzenie zajęć wyrównawczych, konsultacji
- stosowanie różnorodnych metod pracy, technik multimedialnych, przeprowadzanie doświadczeń jako istotny element lekcji chemii, fizyki i biologii
- współpraca z ośrodkami badawczymi
- organizowanie wycieczek szkolnych o charakterze wychowawczo-dydaktycznym
- objęcie uczniów profesjonalną opieką pedagogiczno-psychologiczną;
- organizowanie warsztatów
- zapraszanie wykładowców, organizowanie paneli, klubów dyskusyjnych, maratonów filmowych
- kontakt z absolwentami, pomoc przy wyborze kierunku studiów
- organizowanie lekcji wychowawczych na temat radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych uczuć i radzenia sobie z nimi, rozpoznawania potrzeb, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, kształtowanie postaw empatii i asertywności
- uczenie umiejętności rozróżniania wrażliwości i nadwrażliwości, odmienności dojrzewania dziewcząt i chłopców, umiejętności panowania nad sobą a zarazem nietłumienia uczuć np. w ramach zajęć Wychowania do Życia w Rodzinie

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele

Rozwój społeczny:

- kształcenie umiejętności zespołowego działania
- integracja zespołów klasowych

- wspieranie samorządności uczniowskiej
- kształtowanie postaw patriotycznych
- inicjowanie i wspieranie inicjatyw wolontariackich
- uwrażliwianie na potrzeby chorych i niepełnosprawnych
- wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych
- kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii
- kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego
- wychowanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów
- doskonalenie współpracy z rodzicami
- pogłębianie współpracy z lokalnymi organizacjami i instytucjami.

Sposób osiągnięcia celów:

- kształtowanie przynależności do dziedzictwa europejskiego
- kształtowanie i rozwijanie wrażliwości estetycznej uczniów (dbałość o wystrój i wyposażenie budynku, właściwa oprawa wspólnie obchodzonych imprez, organizowanie wycieczek do kina, teatru, muzeum itp.)
- kształtowanie i rozwijanie świadomego udziału w życiu gospodarczym, ekonomicznym poprzez pracę metodą projektu, wycieczki do siedziby Giełdy Papierów Wartościowych, współpraca z uczelniami wyższymi
- kształtowanie lokalnego patriotyzmu (współpraca z urzędem gminy oraz powiatu, propagowanie lokalnych inicjatyw)
- organizowanie imprez patriotycznych, wycieczek turystyczno-krajoznawczych
- organizowanie Studniówki
- organizowanie dni otwartych szkoły
- udział w targach edukacyjnych
- rozwój świadomości narodowej
- praca samorządu szkolnego, samorządów klasowych
- uczenie umiejętności komunikacji interpersonalnej
- kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów
- zwrócenie szczególnej uwagi na poszanowanie dla pracy innych (np. administracji szkoły, personelu sprzątającego);

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor szkoły, nauczyciele, pedagog,

Rozwój fizyczny:

- promowanie zdrowego, aktywnego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia
- kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu
- propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa
- propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych
- uświadomienie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem

- zapobieganie nałogom i uzależnieniom
- zmiana obiegowych przekonań na temat środków psychoaktywnych
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska
- zapobieganie wagarom i zachowaniom ryzykownym.

Sposób osiągnięcia celów:

- organizowanie zajęć sportowych, uczestnictwo w zawodach sportowych, promowanie osiągnięć uczniów, tablice z dyplomami, specjalnie wydzielone miejsca w szkole promujące aktywność fizyczną
- rozmowy na temat zaburzeń odżywiania, racjonalnego odżywiania, higieny osobistej
- zajęcia z profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń narkomanii, informowanie o specyfice tego uzależnienia i jego skutkach, szkodliwości środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych tzw. dopalaczy
- przeciwdziałanie uzależnieniom od nikotyny, narkotyków i dopalaczy
- promowanie zdrowego stylu życia
- zapoznanie uczniów ze specyfiką problemów zaburzeń odżywiania
- uczenie właściwej samooceny i sztuki samopoznania
- wprowadzenie do treści lekcji biologii, chemii i godzin wychowawczych tematyki związanej z zasadami zdrowego żywienia, wpływu sposobu odżywiania na zdrowie człowieka oraz tematyki związanej z higieną osobistą
- zajęcia warsztatowe dotyczące problematyki HIV/AIDS, gruźlicy oraz nowotworów sutka, szyjki macicy w ramach godz. wychowania do życia w rodzinie i biologii
- objęcie uczniów akcją szczepień ochronnych.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor szkoły, nauczyciele, szczególnie wychowania fizycznego, biologii, chemii, pedagog

Rozwój duchowy:

- upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole i społeczeństwie norm i wartości
- poznawanie świata wartości uczniów
- motywowanie uczniów do wolnego wyboru właściwych wartości
- wspomaganie młodzieży w budowaniu własnej hierarchii wartości opartej na hierarchii obiektywnej
- kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego
- kształtowanie postawy odwagi w dążeniu do prawdy, dobra i uczciwości
- rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej
- uwrażliwianie na wszelkie formy relatywizacji wartości we współczesnym świecie
- kształtowanie umiejętności wykraczania poza egoistyczne i doraźne cele życiowe
- kształtowanie poczucia piękna i zmysłu estetycznego.

Sposób osiągnięcia celów

- rozmowy na temat wartości, wyborów, autorytetów
- podniesienie rangi przedmiotów humanistycznych w procesie kształcenia i uświadomienie uczniom, że zawierają one w sobie wielopokoleniową wiedzę o człowieku, jego potrzebach duchowych i fizycznych
- przy wszelkich możliwych okazjach wynikających z realizacji autorskiego programu nauczania, zapoznavanie młodzieży z klasycznym rozumieniem prawdy, dobra i piękna
- wspólne wyjścia klas do teatru, kina, na wystawy sztuki
- organizowanie w ramach klasy i szkoły pomocy uczniom mającym problemy w nauce, kłopoty zdrowotne czy materialne, przeżywającym trudne sytuacje życiowe
- organizowanie spotkań z ludźmi uznawanymi za autorytety moralne
- kształtowanie humanitarnej postawy wobec ludzi potrzebujących wsparcia i opieki
- wspólna analiza (np. na godzinach wychowawczych, zajęciach z języka polskiego, etyce, filozofii czy na wycieczkach szkolnych) filmów, tekstów prasowych, reklam, różnych form ekspresji, charakterystycznych dla środowiska internetowego, która doprowadzi do ukształtowania krytycznej postawy uczniów wobec różnego rodzaju komunikatów
- na zajęciach lekcyjnych, szczególnie z języka polskiego i historii, filozofii zapoznavanie uczniów z podstawową wiedzą filozoficzną w zakresie dostosowanym do ich poziomu rozwojowego zarówno w jej rysie historycznym, jak i aspekcie współczesnym np. nurt chrześcijańskiego personalizmu
- na zajęciach przedmiotów humanistycznych, a przede wszystkim na godzinach wychowawczych, inicjowanie dyskusji na temat postaw i zachowań w różnych sytuacjach życiowych, z wyraźnym wskazaniem niebezpieczeństw wynikających z dominacji egoizmu, kultu siły i dóbr materialnych
- praca samorządu szkolnego, samorządów klasowych, pomoc koleżeńska
- rozmowy na lekcjach na temat norm moralnych
- wzmacnianie roli wolontariatu, organizowanie w szkole akcji charytatywnych np.: zbiórka na rzecz WOŚP, schroniska w Józefowie, Domu Samotnej Matki i Dziecka, udział w Matczynej Niedzieli, w Biegu zająca
- ćwiczenie systematyczności, punktualności, wywiązywania się z powierzonych zadań
- pogłębianie samoświadomości, uczenie autorefleksji
- uczenie krytycznego spojrzenia na współczesny świat, postawy niepoddającej się manipulacji
- kształtowanie umiejętności przyjmowania błędów i wyciągania wniosków
- promowanie postaw prezentujących rzetelną pracę, szanowanie czasu swojego i innych, zwracanie uwagi na uczestnictwo w zajęciach jako przejaw odpowiedzialności
- piętnowanie ściągania, docenianie tych, którzy potrafią przyznać się do winy
- docenianie zaangażowania uczniów i ich twórczej postawy

- budzenie wrażliwości dotyczącej osób w trudnej sytuacji życiowej
- uczenie nawyków systematyczności w nauce, punktualności, wyciągania wniosków z popełnionych błędów
- uczenie umiejętności rozróżniania dobra od zła, podstawowych zasad etycznych.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor szkoły, nauczyciele, szczególnie przedmiotów humanistycznych, pedagog, nauczyciele religii i etyki

5. Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły:

- jest odpowiedzialny i odważny, ceni prawdę, uczciwość i wytrwałość w dążeniu do celu
- jest przedsiębiorczy, kreatywny oraz podejmuje wyzwania
- potrafi kierować swoim rozwojem, dąży do samodoskonalenia, rozwija swoje pasje i zainteresowania, konstruktywnie organizując swój czas wolny, dzięki czemu dokonuje świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia
- jest ciekawy świata, ale też krytyczny, potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje, przy czym racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne
- jest empatyczny i tolerancyjny, uprzejmy i kulturalny, potrafi funkcjonować w zespole, respektując prawa człowieka, dostrzega problemy swoje i innych, a w razie potrzeby służy im pomocą lub o nią prosi
- szanuje pracę, a powierzone obowiązki wykonuje sumiennie i odpowiedzialnie, potrafiąc jednocześnie ocenić efekty własnych wysiłków
- twórczo rozwiązuje konflikty, potrafi prowadzić dialog
- jest świadomy swojego pochodzenia, ma poczucie tożsamości narodowej, szanuje swoich przodków
- zna swoje mocne i słabe strony, świadomie kształtuje swój charakter, potrafi radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami
- prowadzi zdrowy i ekologiczny tryb życia – ma szacunek do przyrody i świadomość, że jest jej częścią, zna sposoby radzenia sobie ze stresem, potrafi świadomie unikać różnego rodzaju uzależnień, rozumie potrzebę higienicznego i zdrowego trybu życia
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.

6. Działania profilaktyczne

Główne cele działań profilaktycznych:

- Promowanie zdrowego stylu życia, ochrona uczniów przed zagrożeniami
- Tworzenie szkoły wystarczająco bezpiecznej dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Cele szczegółowe:

- Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia
- Wspieranie rodziców w procesie wychowania
- Zapewnienie młodym ludziom pomocy wychowawczej i psychologicznej
- Zapobieganie problemom związanym z ryzykownym pićem alkoholu, uzależnieniem od narkotyków i Internetu
- Kształtowanie właściwej postawy wobec własnego ciała
- Uświadamianie uczniów i rodziców o szkodliwości pornografii
- Promowanie postawy wstrzemięźliwości seksualnej
- Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym i nowotworowym
- Ukazanie perspektywy zdrowego życia i dróg do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających
- Uwrażliwianie młodzieży na zjawisko przemocy i cyberprzemocy
- Uczenie umiejętności realnego a nie opartego o fantazje myślenia o sobie, życiu, otaczającym świecie
- Zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem
- Kształtowanie umiejętności redukcji napięcia emocjonalnego
- Kształtowanie umiejętności interpersonalnych (empatia, współpraca, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów)
- Kształtowanie umiejętności intrapersonalnych (samoświadomość, samoocena, samodyscyplina).

Sposób osiągnięcia celów

- Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły
- Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami
- Prowadzenie lekcji wychowawczych, zajęć uwzględniających problematykę uzależnień, przemocy, w tym cyberprzemocy oraz pornografii
- Organizowanie spotkań z osobami profesjonalnie zajmującymi się problemami okresu adolescencji
- Wskazywanie młodym ludziom hierarchii wartości podczas wszystkich zajęć dydaktycznych i wychowawczych
- Diagnozowanie potrzeb materialnych

- Współpraca z pielęgniarką szkolną, prowadzenie zajęć na temat właściwego odżywiania, problemów anoreksji i bulimii
- Prowadzenie godzin wychowawczych na temat uczenia się, higieny pracy umysłowej
- Prowadzenie obserwacji uczniów przez nauczycieli i wychowawców mające na celu zdiagnozowanie zachowań ryzykownych
- Rozmowy psychologów z uczniami, rodzicami i wychowawcami
- Zajęcia i wyjazdy integracyjno-adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych
- Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez różnorodne formy aktywności
- Indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- Indywidualne rozmowy psychologa z uczniami mające na celu rozładowanie niepowodzeń szkolnych, stresów, konfliktów z rodzicami, nauczycielami lub rówieśnikami
- W trudnych przypadkach kierowanie uczniów na profesjonalną terapię poza szkołą
- Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania dojrzałej tożsamości
- Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących samoświadomości, samooceny i realnego poczucia własnej wartości
- Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących umiejętności podejmowania właściwych wyborów
- Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania
- Diagnozowanie problemów współczesnego świata i uczenie krytycznego myślenia
- Przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu poprzez udział w targach edukacyjnych, spotkania na uczelniach z wykładowcami
- Propagowanie wolontariatu i działań w Samorządzie Uczniowskim oraz udział młodzieży w wolontariacie oraz Samorządzie Szkolnym
- Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych i sekcjach sportowych
- Udział uczniów w konkursach wiedzy, olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych – pokazanie zdrowej, bezpiecznej, ciekawej formy spędzania czasu wolnego.

7. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w szkole

W celu możliwie najbardziej precyzyjnego rozpoznania potrzeb i problemów występujących w szkole korzystamy z następujących metod diagnostycznych:

- Obserwacja połączona z wywiadem środowiskowym,
- Rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami,
- Konsultacje z nauczycielami przedmiotu, wychowawcami i nauczycielami specjalistami,
- Analiza ankiet przeprowadzanych w ramach ewaluacji pracy szkoły,

- Analiza ankiet skierowanych do rodziców dotyczących ich oczekiwań wobec działań wychowawczo – profilaktycznych,
- Analiza sytuacji wychowawczo – opiekuńczej podczas rad pedagogicznych,
- Analiza dokumentów szkolnych, w tym dziennika internetowego Librus,
- Informacje uzyskane od zespołów wychowawczych dla poszczególnych poziomów klas.

Sprawdzeniem przydatności programu będzie jego ewaluacja. Wnioski z niej posłużą modyfikacji i doskonaleniu programu pod względem konstrukcji, tematyki oraz form realizacji.